

Fólkið fór at geva seg burtur av Tinginum. Menn gingu í flokkum, og teir tosaðu harðmæltir hvør við annan. Tokan lá um fjallatindin, og vindurin hvein uppi í svøðunum.

»Ein ring sak«, segði dómarin og koyrði pappirini niður í taskuna, »men nú fingi vit hana greidda, og dómurin er so fallin. — Hann var kanska harður. Men slíkt er at meta sum stórt brotsverk. Og fyriddómið? Harta vit, samfelagsins umsjónarmenn, ikki slíkar gerðir, fer sýðloysi at taka um seg«.

»Dómurin kundi ikki falla øðrvísi, harra dómarar«, segði presturin. »Revsar ikki yvirvaldið harðliga slíka gerð, so ger tað ikki skyldu sína. Minnst til — hann setti pikstavin óðliga niður í vøllin — at yvirvaldið er sett bæði av Gudi og monnum, og eigur tað at nýta svørðið, so tað munar. Eg haldi, vit skulu ikki óttast, at skeivt er dømt. Allur vitnisburður sýndi greidda, at Heindrikur lærari er sekur. Eg kenni gentuna væl, og havi havt hana fyrri mær í einrúmi. Og soverðið ungt sakleyst barn, fimtan ára gamalt, kann ikki fara og lúgva. Heindrikur eigur barnið, og hann hevur elvt henni at taka lívið av tí. Hann vildi sleppa undan síni misgerð, men ein ring og syndaborin gerð verður altíð sjálv hinum seka til falls.

Djevulin freistar mangan, og á so ymiskan hátt. Nóg av teimum ungu bera Heindriki, at hann leingi hevur havt eitt óreint levnað fyrri.

Hann er eitt ringt fyriddómi — og uppenjari. — Eg eri í minari vanmátt — eitt vánaligt amboð — settur at lúka Harrans akur her á hesum fjarskotna staði, hann setti aftur pikstavin harðliga í jörðina og hugdi hvassliga at hinum. »Tak hin ónda burtur úr miðja tinni...«.

»Hatta er satt, sum tygum siga, harra prestur«, legði Jón kallsmaður uppi, hann hevði knept kotið saman og stóð og hvíldi seg fram á stavin, meðan hinir gjördu seg til at fara. »Og tygum, harra dómarar, skulu ikki geva tygum um, at tygum hava dømt rangan dóm. Tygum hava reina samvitsku. Hatta var ein sannur Salomons dómur. Sakin var uppløgd... Gentan er sjálvandi eisini sek; men hon er, sum presturin segði, eitt barn, og hon er tí at umbera. Hon er lokkað. Og tí átti dómurin at vera tvífalt harður«.

»Hann fer sjálvandi skjótt av stað« tók sýslumaðurin til orða. Hann var ótolin, og hann var farin at ganga oman. »Har verður tað eg, sum má fá skjúts og fara við honum. Hann hevur altíð verið hóvligur, so hann

man ongan háva gera um seg.

Tygum, Jón, nú fingi tygum aftur hasa uppgávuakonuna, hann stegði á aftur og gav seg undir líðina á kallsmanninum. »Alt leggst tygum til. Tygum fingi hin gamla, Pálin, við eini heilari mörk, og hann doyði longu árið eftir«.

»Á, er hatta at óvunda«, svaraði kallsmaðurin og dróg seg burtur frá hinum. »Tygum, sum fingi garðin eftir Óla bónda, heilar oltta merkur. — Tygum skuldu roynt at havt tey gomlu... og um tey hava ein jarðateig. Eingin kann hava tey inni fyrri einki. Og hvat gongur ikki upp á tey... hvat gongur ikki uppá tey...«.

»Eg fegnist at fáa ein góðan dögurda frá tygum, harra sýslumaður«, segði dómarin. »Vit eru

tíkið lívið av sær. Tað tykist mær tí vera beint at halda seg til gamla lóg og nýttan sið og steingja kirkjugarðin fyrri beinum, sum funnin kunna verða«.

— Tað er myrka nátt. Nógur vindur er inná, og brimið leggur langt niðan í mólna.

Hurðin verður latin upp í einum av teimum niðastu húsum, og maður kemur út. Maðurin er lítill og kykkligur, hann er vasaður og hevur eina dökka trælýkt í hondini. Hann heldur lyktina undir kolinum og strembar seg oman móti sjónum, móti vindinum og oman í mólna.

Tá ið hann er komin oman undir bakkan, stendur hann stillur, krympar eyguni saman og starir at brotum, sum koma

bera líkið niðan í kirkjuna. — Áðrenn hann fer, skeiðir hann til træsprekini, sum hann hevur funnið, og ber tey longur niðan frá.

Bólaniða er. Onkur kám stjórna á luftini. Bygdin er myrk, sum var hon útdýð. Bert eitt bleikt neyðarsligt lyktarljós kemur niðan av mólni og hvørvur í myrkrinum uppi millum húsin. Brimsuðið er hitt sama og hin trá vindurin, sum liggur inn úr havinum.

Havættin hevur bert uppá, tá ið tey fara í kirkjugarðin við hesum fremmanda manni, sum Rógvi fann. — Líkskoðararnir hava sýnt hann, men ikki er verður at fara á fjóllini og siga sýslumanninum frá. Tað heldur Jóannes gravarin ikki vera neyðugt. Maðurin hevur lígið í sjónum, so hann er deyður, og ikki er at hugsa um morð. Jóannes grevur gróvna væl og virðiliga har niðri í landsynningshorninum. — Hann er komin av sjónum, og hann skal sleppa at lita út á sjógv, hugsar hann. Eldri virðismiklir menn syngja undan kistuni, meðan vindurin tekur í blóðini á sálma-bókunum hjá teimum. Nóg fólk úr bygdini er og fylgir.

Valdini eru saman. »Líkið av Heindriki Gullakssyni, sum tók lívið av sær, er ríkið upp í K. og grívið har«, sigur presturin og hyggur spyrjandi at fútanum og próstinum.

»Ja, tað er tað«, svarar fútin. »Men sum avtalað, vórðu boð send um alt landið, at rak hesin maður upp, skuldi verða farið til sýslumannin beinanvegin at siga frá, og skuldi sýslumaðurin fara á staðið og geva frágreiðing. Eisini fingi prestar og gravarin boð, hann vendi sær til próstin, »sum harra próstin hevur sagt mær, at hesin sjálvdrápsmaður skuldi ikki verða grívin í kirkjugarð. Men vedrið, harra prestur, og eitt merkiligt tilfelli komu upp í leikin. Boðini komu fram allastaðni uttan til K., og tá ið tey komu, var ovseint. Tá var líkið ríkið upp í hesari bygdini og longu grívið. Og tey umbera seg við, at ikki var verður at fara til sýslumannin.«

»Tað er rætt, sum harra fútin sigur«, legði próstin fram at og setti seg embætisliga upp aftur á í stólin. »Vit hava gjørt, tað ið átti at verða gjørt«.

»Eitt merkiligt úrslit av hesari sak«, segði dómarin. »Men vit eru gingnir fram eftir lógini...«

»Ja, men hvat ætla tit nú at gera«, tók presturin harðmæltur orðið av dómaranum. »Sjálvdrápsmaður skal ikki í kristna jörð. Hetta var eisini maður, sum dömdur var fyrri synda-

GUDS DÓMUR

troyttir. Men nú fingi vit hasa sakina frá hondum. Tað verður vónandi ikki knappliga, at slík sak kemur aftur«.

Tingmenn fóru omaneftir. Tingstaðurin lá brátt tómur. Tokan lá um fjallatindin og vindurin hvein uppi í svøðunum.

Dómarin koyrði brævið upp. Tað var frá prestinum.

»Heindrikur Gullaksson — skrivaði presturin — sum dömdur var at sendast av landinum at taka revsing har, hevur forkommið sær.

Hann var horvin seint á kvöldi, og tá ið farið var at leita, funnu tey tuflur hansara niðri í stöðni. Tað er skiligt, at hann er lopin á sjógv. Leitad er eftir líkinum á sjónum, men einki er funnið. Tó kann væl ætlast, at hann kann reka upp onkra adrastaðni.

Eg havi so skrivað til harra próstin og biðið hann kunngera fútanum hetta og leggja niður forboð alla staðni, at um líkið kemur upp á land, tað ikki verður grívið í vigda jörð. Eg kunngeri tygum hetta við tí í huga, at hitt verðsliga og hitt andaliga valdið eiga at arbeiða saman.

Menniskjan roynir á ymsan hátt at sleppa undan hini jarðisku revsingini, men annar dómur og revsing standa fyrri, ið strangari og álvarssamari eru enn hin.

Hesin maður var dömdur fyrri stóra misgerð. Aftur at henni hevur hann nú eisini sjálvur

brótandi niðan millum steinarnar. Hann er sum ein njónari og stendur og tevjar sjógvin og alt, sum er í sjónum, inn í seg.

Tað er rekað og bestu rekalið hessa ófýsliku heystarnátt. Rógvi fær ikki svøvn, tá ið ættin kemur av havinum, og hann hoyrir brimsuðið niðan til húsa. Tá má hann dubba seg og fara oman til strondina at vita, hvat aldan hevur lagt upp á land.

Í kvöld finnur hann einki. Bara nökur træsprek, sum hann tó tekur upp og tveitir niðan undir bakkan. Hann gongur longur oman. Tá sær lyktarljósið á eitt hvítt, sum liggur niðast í sjóarmalanum. Kvíkur leypur hann oman at draga tað niðanfrá, áðrenn útdragið fer av stað við tí. Hann tekur í tað.

— Tað er mannshold. Hann lýsir betur at tí og sær, at tað er ein mannskroppur. — Nú brýtur ein alda aftur. Hann má leypa niðanfrá, men tá ið av er turkað, hevur hon flutt leivdirnar av hesum fremminda, sum sligin er upp her á rekamól, longur niðan.

— Líkið má fáast sjófrítt, hugsar Rógvi. Eingin má fara frá líki, sum rekur upp av sjógv, uttan hann hjargar tí so langt niðan, at tað hevur onga neyð.

Maðurin er fýrur, so tað er tungt hjá Rógva, sum er einsamallur, at fáa hann niðan undir bakkan. Men tað eydnast. Og so tekur hann lyktina, sum hann hevur sett frá sær, og fer niðan eftir aftur. Nú er at fara og siga frá og fáa fólk upp og